

رۆژی جیهانی کام مندالان؟؟؟

عومەر جەلال

omerjela@yahoo.com

لهههریمی کوردستاندا نزیکه‌ی (43) چل و سێ ههزار مندال له ژێر هه‌ره‌شه‌ی مه‌رگدان ئەمه مانشیته‌ی ژماره‌ی هاوالاتی پێشوویو، هه‌موو سائیک له (6,1) گوپیستی چهند هه‌والیک ده‌بین سه‌بارته به رۆژی مندالی ئایا هیچ مندالیکی کورد ئاگاداری ئه‌وه‌یه رۆژیک هه‌یه تایبه‌ته بۆ به‌رز راگرتن و مافی مندال؟ یان ته‌نیا ئازاری مندالی کوردی پێده‌دریت، مندالی کورد به‌دهستی نه‌خۆشی سالاسیما و دل کونبوون و ده‌یه‌ها نه‌خۆشی ده‌روونییه‌وه ده‌نالینیت، نه‌ماندی رۆژیک په‌رله‌مان یاسایه‌ک ده‌ربکات بۆ پاراستنی مافی مندال و ته‌نانته‌ بێده‌نگ بوونه له کوشته‌ی ئافه‌رت و کۆچی گه‌نجان ئەمه چ یاسایه‌ک ناوی ده‌نیت په‌رله‌مان، هه‌ریمی کوردستان گوايه په‌رله‌مانی هه‌یه که‌چی ئه‌و موچه و دابین کردنی ئۆتۆمبیل و به‌خشینی ئاپارتمان و چهند دیاریه‌کی تایبه‌تی دیکه بۆ ئەندام په‌رله‌مانه‌کان هه‌ر به‌و ئەندازه‌یه و موچه‌یه ده‌توانریت خزمه‌تی زۆرتین رێژه‌ی مندالی نه‌خۆشی پێ بکړیت، وه‌لێ کێشه‌که له‌وه‌دایه هه‌ر رۆژه و گویمان له به (دوبه‌ی) کردنی سلیمانی و هه‌ولێر ده‌بیت و هه‌موو شه‌وێکیش ده‌خه‌وین و به‌یانی خه‌به‌رمان ده‌بیته‌وه ده‌بینین چهند بینایه‌ک به‌رزبووه‌ته‌وه که چی مندالی بێنازی کورد له دۆخیک زۆر مه‌ترسیدا ده‌ژین، مندالی کورد له سێ ده‌یه‌ی سه‌ده‌ی رابردوودا تووشی کاره‌سات و شکستی خێزانی بووه‌ته‌وه شه‌ری ئێران- عێراق زه‌نگیکێ ترسناک بوو بۆ له‌ناوبردنی باوکی مندالی کوردی که به‌شیک له مندالی کورد بێنازی باوک مانه‌وه ئه‌رکیکی گه‌وره کرایه سه‌ر مندالی کورد، ئەمه له لایه‌ک و له‌لایه‌کی دی رژی می به‌عسیزم هه‌تا پێیکرا مندالی کوردی له‌ناو برد چ به ئەنفال بیت یان به‌و دۆزه‌خه‌ی دژ به کورد هه‌لیگه‌رسان چ جای ئه‌وه‌ی پاش راپه‌رین و ئازادکردنی به‌شیکێ کوردستان حیزبه‌کان نه‌یان‌توانی مافی منداله‌کان بپارێژین و ریز و ماف نه‌به‌خشرا به‌مندالانی ئەنفال و خاوه‌نی قوربانییه‌کان که‌ئهمه‌ش کاره‌ساتیکێ گه‌وره‌بوو که ده‌سه‌لاتی کوردی که‌مه‌ترخه‌م بوو به‌رانه‌به‌ر مندالی کورد، بوونی شه‌ری ناوخۆ دووباره مندالی کوردی تووشی شوکیکی گه‌وره کرد که زۆرینه‌ی مندالی کورد نه‌یان ده‌توانی درێژه به‌ خویندن بدن و بێبه‌ش بوون له‌ خویندن و مافه سه‌ره‌تاییه‌کانی و دیسانه‌وه کاریگه‌ریه‌کی گه‌وره‌ی کرده

سەر مافی مندال.

ئەمرۆ مندالی كورد لە ژيانىكى پراو پر لە كيشە و دەرەسەرى دا دەژىت و هەست بەو ناكات ئاسوودەيەك لە ژيانيدا هەبىت بۆ ماف و رۆزى مندالى، ئەركى دەسلەتلى كوردىيە كە بەرپرسيارىيەكى گەورەى دەكەوئە سەر بۆ خزمەتكردى نەوئەيەك كە بەرئۆهە، ئىدى نازانم دەسلەتلى كوردى بۆ وا بەو ئەندازەيە دوورە پەريزە لە مندال؟ و ئايا ترسى ئەوئە هەيە ئەم مندالانە گەورە بوون و رۆژىك دابىت كۆتاي بەم هەموو گەندەلى و نادادپەرەريە بەيئىن؟ نەهئىلن چىدى مافيان لەلەيەن چەند كەسيكەو پاون بكرىت و پەيدەنگ هاواربەن دەسلەتلىكمان ناوئە مندالانى ئەندامى حيزبەكانى بەهەشتىكى نمونەى بۆ خۇيان فەراهم بگەن و ئيمەش لەدۆزەخى تەنيا و بيئومىدا بسوتئيرئين.

پويستىيەكى گرنگ و بەرپرسيارىيەكى گەورەيە لەسەر رىكخراوكانى مندالان و دەسلەتلى كوردى لە جيهانى مندال تىبگەن و كار بۆ ئارەزوو خەيالىيەكانى مندالانى تەنيا بگەن و ريزلە مافی مندالان بگرن و بەدەنگەوئەهاتئيان يارمەتيدەرە بۆ درووستبوونى كۆمەلگەيەكى موديرن

لە كوردستاندا بوونى سەنتەرىكى گەورە لە پشووئى هاوئندا بۆ مندالان ئەركىيى گەورەى حكومەتە و هاندانى مندالان بكرىت يان ئيش لەسەر خوليا و ئارەزووكانيان بكرىت مەرج نىيە تەنيا لە قوتابخانە مندالان پەرورەدە بكرىن بەلكو گرنگە پەرورەدەيەكى نوئى بكرىن، هەموومان دەزانين ئەوئە قوتابى لە قوتابخانە فيئى دەبىت جگە لەترس و بەزۆر ئەزبەر كرىنى وانەكانى چىدى بوونى نىيە بۆيە بوونى چەند سەنتەرىك لەشارو شاروچكەكان و تەنانەت ئەو گوندانەى كەلەكۆتايى چۆل بووندان رىگا نيشاندەر دەبىت ئەگەر كەسى پسپۆر و توئزەرى كۆمەلەيەتى بۆ تەرخان بكرىت، من دئىيام دۇخى مندالانى كورد بەم شىوازە بەرەومەترسى نەدەبووئە، لەكاتىكدا كە ئەو هەموو بارەگاي حيزبانە دەبينين لە شارو شاروچكەكاندا و گەرەك نىيە بارەگاي كۆمىتەيەك يان لقى هەردوو حيزبە كوردىيەكەى تىدا نەبىت كە بوونى هەر گرنگ نىيە بەو شىوازە زۆرە كە كاريگەرى هەبووئە لەبەرزكردەوئە كرى ي خانوو، دەبوو هىچ نەبووايە لەبرى ئەو هەموو بارەگاي كۆمىتە و ناوچانە چەند باخچە و سەنتەرىك هەبووايە بۆ درووستكردى نەوئەيەك كە ئايندەى نيشتمانەكەمانى لە دەستدایە و دەبىت ئيش بۆ ئەو نەوئەيە بكرىت، هەموومان دەزانين مندالانى كورد بەو شىوازە ناشايستانەيە لەشەقام كۆلانەكاندا دەبينرىت كاردانەوئە نىگەتيفى دەبىت لەسەر ئايندەى خودى مندال .

لەهەفتەنامەى (هاولتى) ژمارە (328) ى 2007/5/30 بۆبووئەتەو.